

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

- Довго ще?

- Не знаю. Я політикою не цікавлюсь.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

I, II семестри 2022-2023 навчального року

освітній рівень перший (бакалавр) спеціальність

спеціальності:

051 Економіка

освітні програми:

- Міжнародна економіка

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Харків-2022

Чому ви маєте обрати цей курс?

Політична свідомість стала невід'ємним складником світогляду сучасної людини, особливо коли в світі тривають неоднозначні процеси одночасної глобалізації та регіоналізації. Політологія спрямована на формування комплексних знань студента про політику, критичного мислення (що так важливо в інформаційну епоху), навичок критичного мислення.

Якщо ви прагнете брати активну участь в сучасних політичних процесах України, розуміти їхню суть та можливі наслідки, цей курс саме для вас!

Від здобувачів очікується: знати основні політологічні поняття, концепції, найважливіші характеристики сучасних політичних режимів і систем; вміти застосовувати основні політологічні парадигми і методи для аналізу політичного процесу; володіти навичками аналізу політичних заяв і програм та політичного прогнозування.

Курс охоплює матеріал, який розкриває природу політичної влади, політичної культури, політичної участі та діяльності, торкається феномену держави, політичних режимів та ідеологій, національної та міжнародної політики.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто – у робочий час.

Предмет навчальної дисципліни – загальні тенденції та закономірності розвитку політичного процесу.

Метою вивчення Політології як навчальної дисципліни є: □ систематизація та поглиблення знань про розвиток політичної системи суспільства, політичні режими, світову та вітчизняну політику;

- створення наукових уявлень про способи досягнення політичної влади, передумови виникнення держави, форми державного правління та форми державного устрою;

- розвиток вміння аналізувати, порівнювати політичні процеси і події, характерні для різних країн, орієнтуватися в політичних ідеологіях, партійних системах;

- розуміння особливостей політичного розвитку України та напрямів їх модернізації у контексті глобальних світових тенденцій;
- формування високого рівня політичної свідомості та політичної культури студентської молоді.

Міждисциплінарні зв'язки:

Політологія є системною наукою, яка взаємопов'язана з багатьма гуманітарними науками. Вона спирається на знання й вміння студентів, отримані з історії України та української культури, філософії, соціології, психології, основ права.

Курс спрямований на розвиток наступних компетентностей студентів:

- 1. Ціннісно-сміслова компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області політичної свідомості та обізнаності, політичної культури та теорії);
- 2. Загальнокультурна компетентність** (формування основи політичної культури);
- 3. Навчально-пізнавальна компетентність** (формування у студента зацікавленості щодо світових та вітчизняних політичних процесів, їхніх витоків та перспектив подальшого розвитку);
- 4. Інформаційна компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації стосовно актуальних політичних процесів);
- 5. Комунікативна компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом виконання групових та індивідуальних завдань на практичних заняттях з політології);
- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом теоретичного вивчення політичних процесів та реалізації своїх політологічних знань на практиці).

Огляд курсу

Цей курс вивчається у першому семестрі (з вересня по грудень) або у другому семестрі (з лютого по травень) і дає студентам глибоке розуміння політики як суспільного явища та окремих її проявів в різних сферах життя.

Курс складається з однієї лекції раз на два тижні (всього 8 або 7 лекцій залежно від розкладу) і одного семінарського заняття раз на два тижні (всього 8 або 7 занять). Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та виконувати індивідуальні завдання.

Політологія / схема курсу

Лекції
Довідковий матеріал
Презентації
Обговорення в аудиторії (семінарські заняття)
Залік

Теми курсу

Змістовий модуль 1. Методологія і теорія політики

Змістовий модуль 2. Політична діяльність

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Тема 1. Політологія як система знань про політику		
2			2	Семінар 1. Політологія як система знань про політику
3	2	Тема 2. Політична влада		
4			2	Семінар 2. Політична влада
5	2	Тема 3. Політична система суспільства. Держава – головний інститут політичної системи суспільства		
6			2	Семінар 3. Держава в сучасному світі
7	2	Тема 4. Політичні режими		
Модульний контроль знань № 1				
8			2	Семінар 4. Політичні режими
9	2	Тема 5. Політичні партії та партійні системи		
10			2	Семінар 5. Політичні партії та партійні системи
11	2	Тема 6. Політична культура суспільства		
12			2	Семінар 6. Політична культура та політична свідомість
13	2	Тема 7. Політичні ідеології		
14			2	Семінар 7. Політичні ідеології
Модульний контроль знань № 2				
15	2	Тема 8. Світова політика та міжнародні відносини		

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету: <http://metod.kart.edu.ua/>

Рекомендована література:

Основна

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник. Київ : Нац. академія управління, 2016. 236 с.
2. Бебик В. М. Політологія. Наука і навчальна дисципліна: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Каравела, 2012. 495 с.
3. Піча В. М., Хома Н. М. Політологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти / за ред. В. М. Пічі. 5-те вид., випр. і допов. Львів : Магнолія, 2014. 303 с.
4. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань – 100 відповідей [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. Київ : Інкос, 2014. 232 с.
5. Політологія : навч. посібник для всіх спеціальностей / Ред. Струкевич О. К., Конотопенко О. П., Сапшин С. А. Вінниця : Нілан ЛТД, 2016. 403 с.
6. Політологія : підручник / за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2013. 416 с.
7. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: підруч. для студ. вищ.навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 471 с.

Допоміжна

1. Буркут І. Г., Колесников О. В. Виборчі технології: регіональний досвід. Чернівці : Букрек, 2009. 240 с.
2. Бучин М. А. Демократичні принципи виборів: політико-правові аспекти регулювання в Україні : моногр. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. 364 с. 3. Пахарев А. Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні : навч. посібник. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. 182 с.
4. Політологічний енциклопедичний словник. За ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. Київ : Генеза, 2004. 398 с.
5. Практикум з навчальної дисципліни «Політологія» : навч.-практич. посіб. / О. М. Кузь, І. В. Жеребяткова, Д. С. Коротков, О. М. Сахань. Харків : ХНЕУ, 2011. 208 с.
6. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Хоми Н. М. Львів : «Новий Світ2000», 2015. 396 с.
7. Шведа Ю. Р. Партії та вибори : енциклопедичний словник. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 750 с.
8. Щедрова Г. П. Громадянське суспільство та політична культура: теоретичний і прикладний аспекти : монограф. Луганськ : Елтон-2, 2010. 308 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті:

1. <https://kuchma.org.ua/ico/monitoring/>
2. <https://politdumka.kiev.ua/>
3. <https://dt.ua/>
4. <https://www.unian.ua/politics>
5. <https://www.ukr.net/news/politika.html>
6. <https://www.radiosvoboda.org/z/633>
7. <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-1.html>

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО – 3	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО – 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX

	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F
--	---	-----	---

Розподіл балів, які отримують студенти

Модулі	Змістові модулі	Теми	Поточ.контроль (бали)	Модульн.тест (бали)
Модуль 1	Змістовий модуль 1	Тема 1	до 15	до 10
		Тема 2	до 15	до 10
	Змістовний модуль 2	Тема 3	до 15	до 10
		Тема 4	до 15	до 10
Сума балів за поточну роботу і модульне тестування			до 60	до 40
Сума балів за 1 модуль			до 100	
Модуль 2	Змістовий модуль 3	Тема 5	до 15	до 20
		Тема 6	до 15	до 10
	Змістовий модуль 4	Тема 7	до 15	до 10
		Тема 8	До 15	До 10
Сума балів за поточну роботу і модульне тестування			до 60	до 40
Сума балів за 2 модуль			до 100	
Сума			до 100	

- підготовка доповідей, участь в аналізі політичних процесів – до 10 балів;
- за участь у дискусії – до 5 балів; - за запитання – до 2 балів.

За нестандартні рішення та творчий підхід при виконанні завдань викладач може додати до 2 балів. Максимальна сума, яку може набрати студент – 30 балів.

У складовій «Самостійна робота» оцінюється рівень засвоєння студентом розділів і питань курсу, які визначені для самостійного вивчення, а також якість виконання індивідуальних письмових завдань.

Оцінювання проводиться шляхом тестування та опитування студентів. Максимальна кількість балів становить 30.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися додаткові бали за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо. Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача, але у сумі не більш 100 балів разом з переліченими складовими модульної оцінки.

У випадку, коли студент пропустив кілька занять, він має шанс перездати пропущені заняття шляхом підготовки письмових індивідуальних завдань та, за бажанням викладача, подальшим їхнім захистом. Модульне тестування – до 40 балів.

Залік:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>